

Teologisk Forum – oplæg til samtale under missionsdrøftelsen, torsdag 22. juli i Mariager

(Præsentation af *Teologisk Forum* inkl. kort orientering om vores opgave. v/OL)

I forbindelse med forandringerne i BiD sidste år, ønskede ledelsen at nedsætte et nyt udvalg, under navnet ”Teologisk forum”. Formålet er følgende:

- a. Formidle (bl.a. udgive) refleksion og indsigt der er væsentlig for vores identitet som baptister.
- b. Behandle aktuelle etiske spørgsmål
- c. Være del af økumeniske samtaler
- d. Være til rådighed som ressource for menigheder og ledelse

Sådan en gruppe er nu nedsat og den består pt. af Lone Møller-Hansen, Jakob Broholm Møller, Bent Hylleberg, undertegnede, og - forventer vi - i løbet af efteråret også Claus Bækgaard. Vi har hidtil kun været samlet en enkelt gang, hvor vi har vendt og drejet, hvordan vi evt. kan leve op til de forventninger, der stilles til os. Vi er glade for opgaven og finder den meget spændende og også nødvendig, og vi vil gøre vores bedste for at løse den.

Teologisk Forum – alene navnet kan lyde lidt støvet for nogle, men det vil vi så til gengæld forsøge *ikke* at leve op til. Som vi ser opgaven, er den ikke først og fremmest akademisk, men praktisk. Det handler om at formidle tanker, der kan være til umiddelbar inspiration for menigheder. Bl.a. ønsker vi at bruge BiDs hjemmeside meget aktivt, hvor vi løbende vil formidle inspiration, emner til overvejelse i menighederne, oplæg til fællesskabsgrupper i menighederne, etc.

En af de opgaver, vi har fået overdraget er at lave en afløser for de to gamle hæfter: *Noget om danske Baptister*, og *Noget om Alverdens baptister*. Det er vi gået i gang med og forventer at have klar sidst på året. Der bliver kun tale om ét hæfte.

I forbindelse med denne missionsdrøftelse, vi skal have nu, har BiDs ledelse også ønsket, at vi skulle komme med et bidrag, og derfor står vi for snakken i den næste lille times tid. Og vi har valgt, at den skal handle om ...

... *hvad det vil sige at være trosfællesskab i dag*

Dagens oplæg:

1) Præsentation af de 3 billeder via powerpoints: Hegnet, Brønden og Vejen v. LMH (7 min):

Vi, der er her, tilhører alle et trosfællesskab. Dvs. at vi samles med andre for at tilbede Gud, for at blive opbygget og udrustet i vores identitet. Formålet er, at vi kan hjælpe andre og sprede de gode nyheder, som Jesus afslørede om Gud, om vores fælles historie fra skabelse til fuldendelse og om vores opgave som Guds folk. Men hvad skal vi sammenligne vort trosfællesskab med? Hvordan ser det ud? Ligner det et af følgende tre billeder?

Hegnet er billede på den model, man kalder ”Bounded set” – altså et fællesskab, der er opmærksom på sine grænser. Hvem er inde og hvem er ude? Hegnet sikrer identiteten – for mennesker og fællesskaber. Hvor grænserne er vigtige, vil man lægge vægt på, at man f.eks. er baptist og ikke bare kristen. Det vil vi i dag kalde Baptist med stort B.

Vore baptistiske fædre og mødre så i perioder hegnet som det vigtigste kendetegn på ’menigheden’ (fællesskabet). Den enkelte måtte ikke fravige den fælles forståelse – hverken i troens indhold eller i livsførelse. Trosfællesskabet skulle være et helligt fællesskab. Der var bestemte ting, man ikke kunne gøre som en kristen. Ingen skulle kunne pege fingre af dem, der tilhørte fællesskabet. Det betød også, at hvis nogen trådte ved siden af, måtte overtræderen tilrettevises, og hjalp det ikke, blev han/hun udelukket af fællesskabet. Det kaldtes kirketugt og har fungeret op til 1950-erne og 60’erne. Mange kan huske, at man f.eks. ikke måtte gå i biografen eller danse. Især seksualiteten

var en anstødssten, og de sidste udelukkelse her i Danmark skete i forhold til nogen, der var blevet gravide udenfor ægteskab. 'Kristi legeme' skulle agtes – det skulle være rent og purt. Prisen var, at mennesker blev stødt bort i perioder af deres liv, hvor de netop havde stort behov for fællesskabet. Menighedernes medlemslister er vel stadig udtryk for et hegn, nogle er ude og andre er inde. Tænkningen er "dem og os"; De, der er frelst og de, der er en missionsmark.

Brønden er billede på den model, man kalder "Centered set" – altså et fællesskab, der opstår på grund af sin tiltrækningskraft. Her fokuserer vi ikke primært på 'inde' eller 'ude', men på det ene centrum, der optager alles opmærksomhed. Det er altid afgørende, hvad der samler mennesker. For ethvert kristent fællesskab er Jesus det naturlige centrum.

Jesus taler om sig selv som en kilde med levende vand (*Joh. 4*). Når man taler om menigheden som en brønd, så er det tiltrækningskraften, det handler om. At budskabet og ikke mindst det liv, der leves i menigheden, er så attraktivt, at mennesker selv søger derhen. Så behøves intet hegn for at holde "fårene" inde. – Eller for den sags skyld ræven ude? Ved Brønden er der stor tillid til, at den treenige Gud, Fader Søn og Helligånd, er på arbejde i dem, der søger ham. Han skal nok rense det ud, der er forkert. Vores opgave er at være tiltrækkende som trosfællesskab – og Jesus har også en opskrift på, hvordan vi er det: Vi skal kendes på kærligheden; at vi elsker hinanden og de mennesker, der drages til det levende vand.

Endelig har vi et tredje billede på menigheden som trosfællesskab: **Vej** er billede på det fællesskab, der er bestemt af den retning, man går i, altså den horisont vi vandrer imod. I et trosfællesskab er det afgørende, hvor vi er på vej hen: Hvad er målet – og hvilken vej fører os dertil? I lys fra målet er vandringsen det afgørende – et skridt ad gangen.

En af vore menigheder har beskrevet det nogenlunde således: En kristen menighed er et fællesskab af store og små, der er *undervejs* mod Guds rige. Alle er med i **rejsefølget**, - det kunne være et andet billede end vejen? Folk har forskellige tilhørsforhold alt efter, hvem de er, og hvor længe de har været med på rejsen. Man kan søge dybere ind i fællesskabet, indtil man bevidst tilslutter sig den del af rejsefølget, der *er* sendt med evangeliet til den kultur, vi lever i. Vi er altså på vej, sammen – enhver bidrager efter evne – ingen er udelukkede. Ethvert rejsefølge, stort eller lille, står sammen med alle andre kristne både lokalt, nationalt og globalt,

Jesus kalder sig selv for "Vej, Sandheden og Livet" og de første kristne blev kort og godt kaldt "Vej". De, der fulgte Vejen. Når vi ser vores fællesskab som "Vej", tænker vi automatisk på os selv som et vandrende folk. Det statiske forsvinder. Hver dag har nye horisonter. Og Jesus går med os, ligesom Gud gik med sit folk gennem ørkenen. Gud bor i et telt og ikke i et murstenshus. Det var ikke med Guds gode vilje, at jøderne byggede et tempel! Kirken som bygning er altså ikke længere det vigtigste, men de mennesker, der er på vej, sammen – med en mission, i mission. Denne model kunne vi kalde 'Missional set'.

2) Introduktion til samtalen – 'missionsdrøftelsen' – der ledes af JBM: (3 min)

I eftermiddag skal vi drøfte, hvordan vores trosfællesskaber ser ud. Vi er her for at hjælpe hinanden med at afklare, hvilke billeder der *i dag* er egnede til at fange vores trosfællesskab på kornet. Vores billeder er naturligvis bestemt af mange faktorer: De bør have deres grundlag i de bibelske skrifter. Men de bør også være så tidstypiske, at de kan kommunikere til de kulturer, hvor vi i dag skal være kirke. Vi skal derfor også være optaget af at finde nye billeder, der kan udtrykke dét, vi ønsker at sige 'i tiden'. Vi håber altså på en god drøftelse – samtale – om de billeder, vi her har vist, når det gælder om at 'være kirke' i dag. Men vi spørger også, om vi sammen kan finde nye metaforer, der er bedre egnede til at fortælle, hvad det vil sige at være 'kirke' netop i vores kultur?

Metodisk vil vi gribe samtalen an på følgende måde. Heroppe ser I på powerpoints ét spørgsmål af gangen. Det vil vi bede jer drøfte med jeres sidemand og -kvinde (også foran/bagved) i grupper på 5-6 deltagere. Når I har drøftet spørgsmålet i grupperne (ca. 5-7 min.), begynder vi en drøftelse i plenum, hvor I får anledning til at løfte jeres indsigt frem for os alle. Her bliver vi nødt til at bruge mikrofonerne, som vi bringer rundt til jer, når I markerer.

3) OL og LMH leder slagets gang – passer tiden(!) og svarer på evt. spørgsmål fra grupperne JBM og bh er mikrofonholdere

- Hvordan ser jeres fællesskab ud? – Ligner det 'Hegnet', 'Brønden' eller 'Vejen'?
 - 7 minutter + 0 til plenum (tid til at tale sig ind på hinanden)
- Hvilket fællesskab vil I gerne være med i? – 'Hegnet', 'Brønden' eller 'Vejen'? Eller har I et bud på et bedre billede?
 - 5 minutter + 5 til plenum
- Hvilket fællesskab tror I, Jesus ville tilhøre: 'Hegnet', 'Brønden' eller 'Vejen'? Med hvilken begrundelse tror I det?
 - 5 minutter + 3 til plenum
- Vi kan sikkert let genkende vore fællesskaber som præget af enten 'Hegnet' eller 'Brønden', men hvordan ser 'Vejen's' trosfællesskab ud i praksis?
 - 5 minutter + 7 til plenum

4) Afrunding, hvor vi peger på, at alle tre billeder har deres baggrund i biblen, bh (6 min)

HEGNET:

Formålet med et hegn er at adskille. Nogle er indenfor, andre udenfor. Billedet hentyder til et trosfællesskab, der er optaget af, hvem der hører til fællesskabet og af at tage sig af dem, der gør det. Det forventes, at de, der er "indenfor", lever efter Jesu ord og eksempel som de "nye mennesker", vi er skabt til at være. Denne forståelse af trosfællesskabet finder vi klart i NT.

Hos Jesus – ifølge Mattæus: Matt 18:15-20:

¹⁵Hvis en fra menigheden gør noget forkert, så gå hen og tal med ham om det under fire øjne. Hvis han hører på dig, så har du fået ham tilbage på rette spor. ¹⁶Men hvis han ikke vil høre på dig, skal du tage et par mænd med dig, for der står i Loven at en sag afgøres på to eller tre vidners udsagn.

¹⁷Virker det ikke, må du bringe sagen op for hele menigheden. Og hvis han stadig nægter at høre efter, skal du betragte ham som om han ikke længere hører til hos jer. ¹⁸Hør hvad jeg siger. Alt hvad I forbyder på jorden, vil være forbudt i himlen, og alt hvad I tillader på jorden, vil være tilladt i himlen.

Om de første menigheder - meget specifikt i 1.Kor. 5:11-13.

¹¹Nej, det jeg mente, var at I skulle lægge afstand til dem i menigheden der påstår de er kristne, men samtidig lever et umoralsk liv. De der går på bordel, er grådige, dyrker andre guder, løber med sladder og som drikker og stjæler. Den slags folk må I ikke engang spise sammen med. ¹²⁻¹³Jeg skal ikke gøre mig til dommer over dem uden for menigheden, for dem dømmes Gud. Derimod er det jeres ansvar at straffe dem i menigheden, der er sådan. Der står jo i Skrifterne: >Den der handler ondt, skal fjernes fra jeres midte<.

Hvornår har vi sidst levet efter denne regel, som de gamle baptister fulgte – den 'rettesnor', som Yoder kalder 'Kristi regel'? – Hvorfor værner vi ikke om fællesskabets 'hellighed'?

BRØNDEN:

Brønden er modsætningen til hegnet. Her ser vi ikke på trosfællesskabets periferi, men på dets centrum. En menighed, der ligner en brønd, er optaget af den kilde, der ligger til grund for brønden, Kristus selv. Et trosfællesskab kan kun være en brønd, når vi véd, hvor kilden er. – Dette billede står også centralt i NT. Vi kan pege på Jesu ord til den samaritanske kvinde ved Sykars brønd: *'Den, der drikker af det vand, jeg giver ham, vil aldrig mere blive tørstig. Det vand, jeg giver ham, vil nemlig springe som en kilde i ham, så han får evigt liv!'* (Johs. 4:14f).

Baptisterne på reformationstiden var mere end noget andet præget af et Jesusord (Matt. 23:8-11), der peger på, hvor central brønden er – og at billedets centrum er JK. *'I må ikke lade folk kalde jer rabbi, for I har kun én læremester, og I er alle sammen brødre. ⁹I må ikke kalde nogen her på jorden far, for I har kun én, nemlig jeres far i himlen. ¹⁰I må heller ikke lade folk kalde jer lærere, for I har kun én lærer, og det er Kristus. ¹¹Den største blandt jer, skal være jeres tjener'.* –

Og det er netop JK, der – under alle forhold – kalder os mod centrum: *'Kom, alle I, der arbejder hårdt og er tynget af bekymringer. I kan hvile ud hos mig. ²⁹Tag min byrde på jeres skuldre og lær af mig, for jeg er beskeden og tålmodig. Så får I ro i sjælen. ³⁰Min byrde er god, og den er let at bære.'* (Matt. 11:28-29). – Hvorfor er vi bekymret om så meget i menighedens periferi, når vi har et sådant centrum at hvile i og hente kraft fra?

VEJEN:

Her retter vi vores opmærksomhed – hverken mod periferien (hegnet) eller mod centrum (brønden) – men derimod er vi optaget af den vej, vi skal vandre. Derfor fastholder vi horisonten som pejlemærke, så vi hverken mister kursen eller vores mission som trosfællesskab.

Denne metafor står meget centralt i NT. Den ligger bag Jesu forkyndelse af Guds rige, der kommer til os forfra – oplyser horisonten og kaster lys over den tjeneste, vi skal engagere os i! Jesus kalder sig selv for 'Vejen, Sandheden og Livet' og de første kristne blev kort og godt kaldt 'dem, der hørte til Vejen' (Acta 9:2). 'Vejen' er billede på et trosfællesskab, der er bestemt af den retning, vi går i, den horisont vi vandrer imod. I et kristent trosfællesskab er det afgørende, hvor vi er på vej hen: Hvad er målet? – og hvilken vej fører os dertil? At tro er ikke et spørgsmål om at mene noget bestemt, men om at gå i en bestemt retning. Vandrings-billedet er fremtrædende i hele bibelen, hvor Gud Herren vandrer foran sit folk, og hvor Jesu kald til mennesker lyder: *'Følg mig! – Gå ud – og se, at jeg er med jer... – Ligesom min far har sendt mig, sådan sender jeg nu også jer af sted med min velsignelse* (Johs. 20:21).

5) Konklusion OL (3 min)

Jeg tror vi kan blive enige om, at alle tre billeder indeholder noget væsentligt. Hegnet er måske umiddelbart det mindst inspirerende billede, men der er noget værdifuldt i at "holde sammen", i at drage omsorg for sine trossøskende, i at have et fast ståsted. Men der er også farer. Faren er, at vi indenfor hegnet så at sige går i ring. Vi forveksler "at følge Jesus" med at gå i ring indenfor hegnet. Vi bliver overdrevent optaget af at *bevare* det, vi har. Vi bliver selvcentrerede, og mister blikket for vores næste og i virkeligheden også for vores Herre, for han går ikke i ring indenfor indhegningen, men på vejene, hvor mennesker lever, lider, længes.

Brønden er umiddelbart et meget positivt billede. Hvem vil ikke gerne være tiltrækkende? Der er vel ikke noget galt i at være et attraktivt fællesskab, som mange gerne vil være med i? Nej, det er der ikke. Men her er der også en fare. Det kan i virkeligheden bare være en anden måde at være

selvcentreret på: Se, hvor gode og dejlige *vi* er i vores menighed! Og det kan blive et mål i sig selv at være populære, tiltrækkende. Men Jesus var ikke optaget af at være populær!

Begge billeder bærer en fare i sig: Selvoptagethed. Og det er vist desværre en udmærket karakteristik af mange trosfællesskaber. Også af vores. Vi har været meget selvoptaget i meget lang tid.

Elementer fra billederne Hegn og Brønd er uden tvivl nødvendige... men vores udfordring til os der er her – og til menighederne derhjemme – er: Er tiden ikke inde til, at vi bliver mere optaget af at forsøge at være det, Jesus kalder os til? At gå den vej, han gik og han sendte os på. Frem for at gå rundt i ring indenfor hegnet, eller vride vores hænder i forsøg på at blive mere populære. Er tiden ikke inde til, at vi lægger bekymringerne om, hvor få vi er, hvor lidt succesfulde og populære vores menigheder er, og i stedet går ud på den vej, Jesus kalder os ud på, lever på den måde, han kalder os til at leve på? Jesus sagde mange præcise ting om, hvordan vi skal leve som hans disciple. Tænk, hvis han mente det! Tænk, hvis vi tog det alvorligt! Tænk, hvis vi tog alvorligt, at han sagde, at det hele kan koges ned til to ting: Du skal elske Herren din Gud, og du skal elske din næste.

Der er ét projekt, der betyder mere end alle andre projekter, vi kan finde på at være optaget af. Kun et projekt, der kan trumfe de andre: At genopdage hvem Jesus var og er, og søge at leve det liv, han levede og kaldte os til. Kan vi igen blive kendt som dem, der følger vejen?

Herfra får alle NU et papir (A4) med billeder, spørgsmål og bibelhenvísninger + en opfordring til at gå hjem og fortsætte samtalen derhjemme og/eller til at sætte samtalen i gang derhjemme.

SLUT!